

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

UPRAVA ZA VETERINARSTVO I SIGURNOST HRANE

10000 Zagreb, Ul. grada Vukovara 78, P.P. 1034

Telefon: 61 06 111, Telefax: 61 09 201

KLASA: 322-02/18-01/37

URBROJ: 525-10/0547-19-16

Zagreb, 26. travnja 2019.

05-2

21/6

24-05-2019

322-02/19-01/06

525-19-98

Klasifikacijska oznaka	Org. jed.
Uredbeni broj	Pril. Vrij.

Jedinice regionalne samouprave
Županije - svima

PREDMET: Sudjelovanje u provedbi javne kampanje o afričkoj svinjskoj kugi
- traži se

Poštovani,

Ministarstvo poljoprivrede - Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane (UVSH), kao nadležno tijelo za zdravlje životinja u Republici Hrvatskoj (RH), prati situaciju po pitanju širenja afričke svinjske kuge (ASK) na području Europske unije (EU) te aktivno sudjeluje u svim aktivnostima koje provodi Europska komisija (EK) kako bi se posljedice širenja ASK svele na najmanju moguću mjeru.

ASK nije potvrđena u RH, ali je rizik od pojave vrlo visok te je UVSH poduzela cijeli niz aktivnosti i donijela preventivne mjere u svrhu sprječavanja unosa i ranog otkrivanja virusa ASK.

Jedna od aktivnosti je javna kampanja podizanja svijesti javnosti, a posebno prijevoznika u međunarodnom prometu, putnika i turista o ASK, riziku kojeg ona predstavlja te posljedicama koje mogu nastati u slučaju pojave ove bolesti na području RH.

U okviru ove kampanje, UVSH je pripremila edukativne materijale, letke i plakate koje vam dostavljamo na korištenje.

Molimo vas da predmetne materijale prosljedite nadležnim službama za poljoprivredu i turizam u vašim županijama i jedincima lokalne samouprave unutar vaših županija kako bi isti mogli biti dostupni javnosti te da plakate objavite na oglasnim pločama.

Zahvaljujemo na suradnji i vašem doprinosu očuvanju RH kao države slobodne od ASK.

O svim novim informacijama po ovoj temi ćemo Vas pravovremeno informirati.

S poštovanjem,

SISAČKO-MOSLAVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA MARTINSKA VES

Primljeno: 29.05.2019.	
Klasifikacijska oznaka: 322-02/19-01/06	Org. jed.
Uredbeni broj: 525-10-19-1	Pril. Vrij.

422

POMOĆNICA MINISTRA

Mr.sc. Tatjana Karčić, dr.vet.med.

Najveća prijetnja za zdravlje vaših svinja su druge svinje

Godine dugotrajnog uzgoja mogu biti uništene samo jednim krivim potezom.

Isto kao i ljudi i svinje vrlo lako šire bolesti međusobnim kontaktom.

Izbjegavanje širenja bolesti među svinjama

- **BIOSIGURNOST**, nužno je za zaštitu
zdravlja vaših svinja i održivi uzgoj.

“ZDRAVA SVINJA JE SRETNA SVINJA”

Nekoliko jednostavnih aktivnosti može značajno smanjiti mogućnost za pojavu zdravstvenih problema u vaših svinja i spriječiti širenje bolesti na druge svinje.

Informacije zaprimljene putem ovog letka pomažu vam da se upoznate s glavnim čimbenicima rizika i načinom na koji ih možete umanjiti.

Kategorizacija farmi u odnosu na biosigurnost

U svrhu podizanja razine biosigurnosti na farmama svinja provoditi će se kategorizacija farmi u odnosu na primjenu mjera biosigurnosti sukladno broju i namjeni držanja svinja na farmi.

Ovlaštene veterinarske organizacije provoditi će procjenu mjera biosigurnosti na farmama svinja prema čemu će se svakoj farmi dodijeliti kategorija.

Prilikom obilazaka vaših gospodarstava veterinari vam mogu dati sve potrebne savjete kako unaprijediti biosigurnost na vašoj farmi.

Osim veterinarskih savjeta, više o biosigurnosti možete saznati na službenoj stranici:

Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane

www.veterinarstvo.hr

E-mail adresa: veterinarstvo@mps.hr

Kontakt telefon: 01 6443 540

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

BIOSIGURNOST U UZGOJIMA SVINJA

Vodič
za zaštitu zdravlja
vaših svinja

Biosigurnost, opasnosti – rizici i preporuke

POŠILJKE

Rizik: Ako vam prijevoznik isporučuje ili od vas kupuje svinje, vjerojatnost da je prijevozno sredstvo bilo u kontaktu sa svinjama s druge farme je velika.

Preporuka: Zadržite prijevoznika i vozilo dalje od vaših svinja, na rubu farme – kada je moguće ne dozvolite ulaz vozila na područje farme.

SIGURNOST FARME

Rizik: Nedozvoljen ulaz na vašu farmu može biti povezan sa unosom bolesti ili infekcije.

Preporuka: Dobro je osigurati vaš posjed zaključavanjem ograde kako bi se spriječio nedozvoljeni ulazak ljudi ili životinja. Osim što na taj način sprječavate krađu, sprječavate i unos bolesti.

SPRJEČAVANJE IZLAZA SVINJA

Rizik: Svinje koje izlaze iz farme mogu doći u kontakt sa zaraženim svinjama i tako mogu unijeti uzročnike bolesti i zaraziti ostale svinje. Poseban rizik su divlje svinje.

Preporuka: Osigurajte da je prostor gdje se drže svinje ograden čvrstom ogradom koju svinje ne mogu probiti ili preskočiti.

KUHINJSKI OTPAD

Rizik: Uzročnici bolesti mogu se prenijeti putem hrane te iako neopasni za ljude, za svinje mogu imati katastrofalne posljedice. Afrička i klasična svinjska kuga i druge vrlo opasne bolesti mogu se proširiti zaraženom hranom.

Preporuka: Propisi zabranjuju korištenje kuhinjskog (restoranskog) otpada u hranidbi svinja. Posebno se to odnosi na meso i ostalu hranu životinjskog podrijetla koja se ne smije koristiti u hranidbi svinja.

PTICE I ŠTETNICI

Rizik: Glodavci i druge životinje mogu unijeti bolest na farmu te ih mogu prenositi i na druge farme.

Preporuka: Redovito provodite kontrolu glodavaca i održavajte svoj posjed čistim i urednim – uvijek pokupite rasutu hranu i osigurajte zaštitu skladišta hrane za životinje od glodavaca (štakora i miševa) i ptica kako se ne bi nastanili na vašoj farmi.

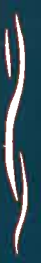
UVODENJE NOVIH SVINJA

Rizik: Nove svinje mogu biti izvor bolesti i biti potencijalno opasne za vaše svinje.

Preporuka: Uvijek kupujte svinje iz poznatog uzgoja s poznatim zdravstvenim statusom. Nove svinje držite odvojeno od ostalih minimalno 30 dana i redovno kontrolirajte ima li kakvih znakova bolesti na njima. Za njih koristite posebnu opremu, odjeću i obuću. Ne ulazite u prostor s vašim svinjama, a da se prethodno niste presvukli i preobuli.

POBAČAJI

Rizik: Pobačaji može biti jedan od znakova bolesti kod svinja. Obavezna je prijava pobačaja veterinaru.

Preporuka: Do dolaska veterinaru krmачu koja je pobačla držite odvojeno od ostalih životinja. Pobačene plodove, posteljicu, lohije i stelju osigurajte od ostalih svinja i drugih životinja. Nakon što veterinar provede uzorkovanje, pobačene plodove, posteljicu, lohije i stelju neškodljivo uklonite i provedite čišćenje i dezinfekciju prema uputi veterinaru.

UGINULE SVINJE

Rizik: Obavezna je prijava svakog uginuća svinje veterinaru.

Preporuka: Uginule svinje držite odvojeno od ostalih životinja na farmi do otpreme. Otpremanje se vrši putem registriranih prijevoznika nusproizvoda Kategorije 1 u svrhu neškodljivog uklanjanja.

PREMJEŠTANJE I PRODAJA SVINJA

Rizik: Kada odvodite svoje svinje na sajam, klaonicu ili druge farme, vozilo koje nije očišćeno i dezinficirano može biti način širenja uzročnika bolesti.

Preporuka: Osigurajte da je vaše vozilo uvijek očišćeno i dezinficirano, a obavezno nakon svakog prijevoza. Prije čišćenja i dezinfekcije, kotači i donji dio vozila moraju biti očišćeni od blata i druge prljavštine.

Što lovci mogu poduzeti kako bi spriječili pojavu i širenje bolesti?

Svaki slučaj uginuća ili promijenjenog ponašanja divlje svinje mora biti prijavljen nadležnoj veterinarskoj organizaciji u svrhu dostave lešine u laboratorij i pretraživanja u svrhu isključivanja ASK. U rizičnim i zaraženim područjima značajan rizik od daljnjeg širenja infekcije predstavljaju proizvodi od divljih svinja i trofeji. Zbog toga su se svi lovci dužni pridržavati biosigurnosnih mjera:

- Osigurajte da su ostaci (otpad) odstrijejenih divljih svinja zbrinuti na odgovarajući način!
- Izbjegavajte kontakt s domaćim svinjama nakon lova!
- Uvjerite se da su odjeća, obuća i oprema (npr. noževi, prijevozna sredstva) koji mogu biti zagađeni krvlju divljih svinja, dobro očišćeni i dezinficirani!
- Ne donosite meso, mesne proizvode, trofeje, opremu i druge materijale koji su mogli biti u kontaktu s divljim svinjama u lovište!

Što bi posjednici svinja trebali poduzeti kako bi zaštitili svoje svinje?

- Obavezno provodite biosigurnosne mjere na svojim gospodarstvima!
- Ne hranite svinje napojem (kuhinjski ili restoranski otpad s ostacima hrane životinjskog podrijetla)!
- Neškodljivo uklonite otpad nastao klanjem svinja za vlastite potrebe na odgovarajući način da se spriječi kontakt drugih životinja s otpadom!
- Odmah prijavite veterinaru svaki znak bolesti u svinja, pobačaje ili uginuća!
- Svinje držite u zatvorenom ili ogradenom prostoru tako da je onemogućen svaki kontakt s drugim životinjama, a posebno s divljim svinjama!
- Svinje kupujte samo iz registriranih gospodarstava sa svom potrebnom dokumentacijom, a nakon dopreme držite novonabavljene svinje najmanje 14 dana odvojeno od drugih svinja na gospodarstvu!
- Ne dopuštajte ulazak neovlaštenim osobama i posjetiteljima na vaše gospodarstvo i ne dopuštajte da dolaze u kontakt sa svinjama!

Postoji li cjepivo ili liječenje ASK?

Za ovu bolest nema cjepiva niti učinkovitog lijeka.

Unos mesa i mesnih proizvoda iz drugih država može dovesti do unosa i širenja bolesti!

Ne donosite meso ili mesne proizvode iz drugih država, posebno ne iz onih zaraženih ASK kako ne bi došlo do unošenja virusa ASK ili drugih bolesti životinja u našu zemlju!

Putnici (turisti) moraju sve ostatke hrane odložiti u odgovarajuće zatvorene spremnike za otpad na granici kojima domaće i divlje svinje nemaju pristup.

Više informacija o zdravlju životinja dostupno je na:

- mrežnim stranicama Uprave za veterinarstvo i sigurnost hrane: <http://www.veterinarstvo.hr>
- E-mail adresi: veterinarstvo@mpps.hr ili kontaktom na telefon: 01 6443 540

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

AFRIČKA SVINJSKA KUGA PRIJETNJA SVINJOGOSTVU

Kakva je bolest afrička svinjska kuga?

Afrička svinjska kuga (ASK) je zarazna virusna bolest domaćih i divljih svinja koja uzrokuje velike ekonomske gubitke u sektoru svinjogojstva. Prvobitno je bila ograničena na područje Afrike, a od 2007. godine se proširila na područje Gruzije, odakle se dalje proširila na zapad (obuhvaćajući Istočnu i Središnju Europu) i na istok. Bolest se pojavila u sjevernim državama Europske unije te u Mađarskoj, Češkoj, Bugarskoj i Rumunjskoj čime Republika Hrvatska postaje ozbiljno ugrožena.

Koje vrste životinja mogu oboljeti?

Virus ASK može izazvati infekciju i pojavu znakova bolesti isključivo u domaćih i divljih svinja.

Je li bolest opasna za ljude i druge životinje?

Ne.

Virus ASK ne izaziva bolest u ljudi niti u drugih životinja.

Što je uzročnik ASK?

Uzročnik ASK je virus koji je vrlo otporan i može preživjeti duži vremenski period (mjesecima, pa čak i godinama) u okolišu, izmetu, mesnim proizvodima (zamrznutim, soljenim, dimljenim ili nedovoljno termički obrađenim) i lešinama uginulih svinja. Međutim, virus učinkovito uništavaju dezinfekcijska sredstva, kao što je 1% formaldehid, 2% NaOH ili paraformil fenol te komercijalno dostupni dezinficijensi koji se moraju koristiti prema uputi proizvođača.

Kako se prenosi ASK?

Divlje i domaće svinje mogu se međusobno zaraziti izravnim kontaktom, posebno putem krvi zaražene svinje. Svinje se mogu zaraziti i konzumiranjem nedovoljno termički obrađenih proizvoda od svinjskog mesa, strvina ili napoja. Do zaraze može doći i neizravno, putem zagađenog alata i opreme (odjeća, obuća, noževi, prijevozna sredstva, i dr.).

Koji su klinički znakovi bolesti?

ASK se manifestira različitim kliničkim znakovima. Zaražene, bolesne svinje uglavnom ugibaju. Obično se javlja gubitak apetita, ležanje i nevoljkost, a svinje brzo i iznenada uginu. Rijetko se pojavljuju drugi klinički znakovi: potištenost, gubitak tjelesne težine, krvarenja na koži (vrhovi uški, rep, noge, grudna i trbušna regija), otežano kretanje i pobačaji krmača. Klinički znakovi se teže uočavaju u divljih svinja.

Cijanozna – plavo ljubičasta boja na vrhovima uški

Krvavi limfni čvorovi

Povećana slezena

Krvavi profjev i crvenilo na koži vrata, grudni i nogu